

Zenica Waste Forum 2025

Ekopak – prvi ovlašteni operater sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom u Bosni i Hercegovini

Zenica, 12-13. juni 2025. godine

Member of
PRO EUROPE

Member of
Expra
Extended
Producer
Responsibility
Alliance

O nama

Ekopak je osnovan 2011. godine, a dozvolu za rad je dobio 2012. godine

Osnivači Ekopaka:
Argeta, Banjalučka pivara, Bihaćka pivovarna, Bimal, Coca-Cola, Orbico i Violeta

Prvi ovlašteni operater sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom u BiH

Neprofitno orjentisana kompanija

Ekopak je član evropskih organizacija: ProEurope i Expra

Ovlašteni davatelj prava na korištenje međunarodno zaštićenog znaka „Zelena tačka“

Cilj Ekopaka

- Omogućiti ispunjavanje zakonskih obaveza u skladu sa Pravilnikom za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom po **najnižim održivim troškovima za amabalažnu privredu i najvećim okolišnim benefitima** za Federaciju BiH.

Principi rada

- Razvoj efikasnog sistema za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom
- Ispunjenje propisanih obaveza
- Osiguranje održivosti sistema upravljanja ambalažnim otpadom
- Promocija i dizanje svijesti pravilnog odlaganja ambalažnog otpada i reciklaže
- Transparentnost

Zakonska regulativa

EU Direktiva 94/62 o ambalaži i ambalažnom otpadu

Zakon o upravljanju otpadom FBiH

Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom FBiH

Uveden princip „produžene odgovornosti proizvođača“ (EPR)

Šema sistema upravljanja ambalažnim otpadom

Aktivnosti Ekopaka

Prikupljanje ambalažnog otpada i reciklaža – ispunjavanje propisanog opšteg i specifičnih ciljeva za reciklažu

Ulaganje u infrastrukturu

Zelena tačka

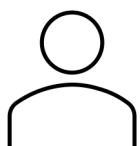

Projekti, edukativne i promotivne aktivnosti

Saradnja sa lokalnim, regionalnim i međunarodnim organizacijama

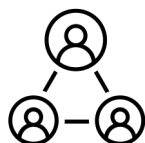
Ekopak u brojkama (2012-2024)

1000 klijenata

160.000 t
prikupljenog
ambalažnog
otpada

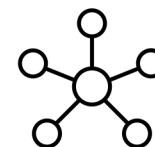
23 sakupljača
u mreži

23
općine u FBiH
učesnika
naših
projekata

100.000
djece učesnika
edukativnih
aktivnosti

10
Kantona u
FBiH

Ciljevi za reciklažu

OPŠTI CILJEVI					
	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
ISKORISTITI ILI RECIKLIRATI	37%	39%	42%	44%	45%

Rezultati Ekopaka

2011. godina:
100.1 %

2012. godina:
101 %

2013. godina:
101 %

2014. godina:
103 %

2015. godina:
104 %

2016. godina:
101 %

2017. godina:
101 %

2018. godina:
101 %

2019. godina:
101 %

2020. godina:
100,4 %

2021. godina:
104 %

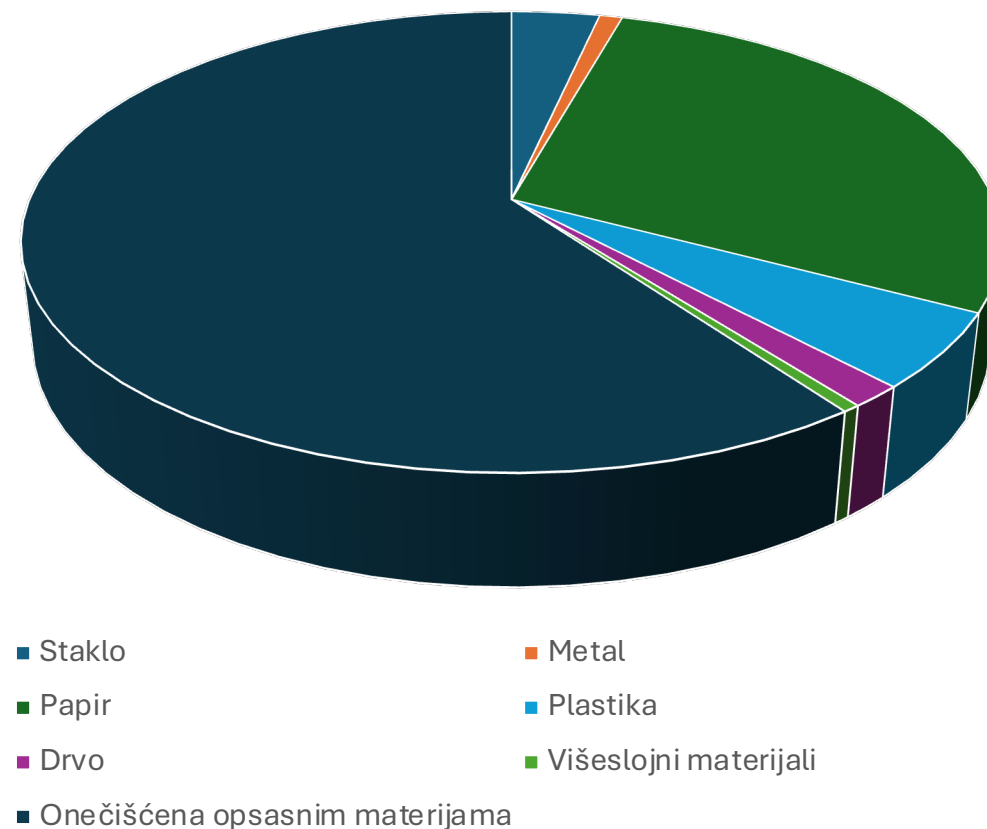
2022. godina:
100,4 %

2023. godina:
106 %

2024. godina:
104 %

Rezultati rada (2012-2024)

- Ukupno predato na reciklažu: **158.308 t** (skoro 9.000 kamiona) ambalažnog otpada
- 13.709 t staklo
- 3.538 t metal
- 112.052 t papir
- 20.783 t plastika
- 5.994 t drvo
- 1.996 t višeslojni materijali
- 237 t ambalaža onečišćena opasnim materijama

Rezultati rada (2012-2024)

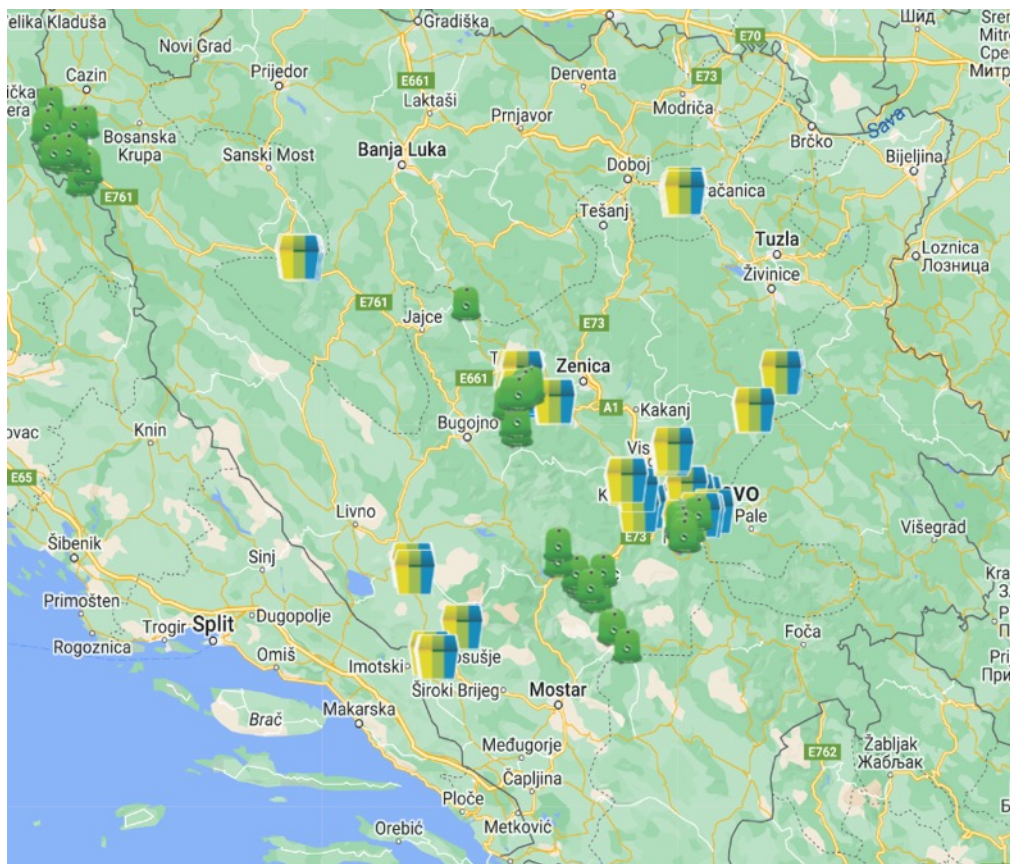
- Ulaganje Ekopaka u razvoj sistema:

Komrad Bihać, NP Una, Rad Ključ, Komus Gračanica, ZIZI Dolac na Lašvi, Bašbunar Travnik, Vilenica Čistoća Novi Travnik, Vitkom Vitez, Kostajnica Kreševo, ViK Kiseljak, Standard Konjic, Posušje i Široki Brijeg, Rad Sarajevo, Tomislavgrad

Ulaganje Ekopaka u razvoj sistema

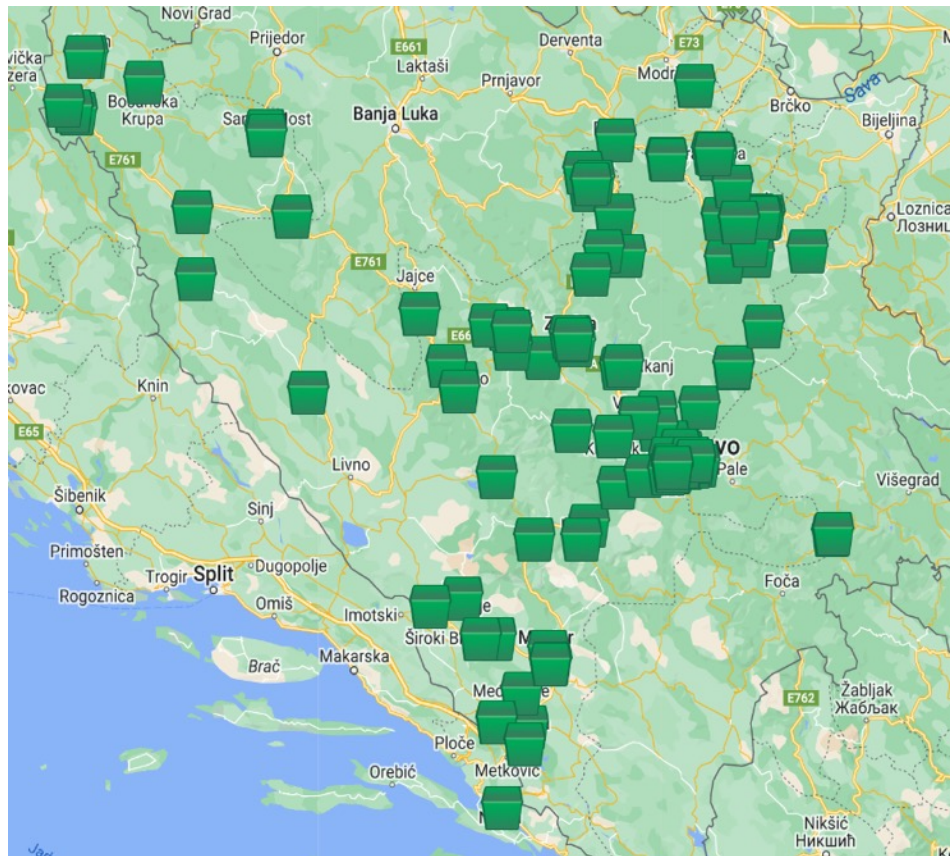

Eko-otoci za odlaganje ambalažnog otpada koje je postavio Ekopak

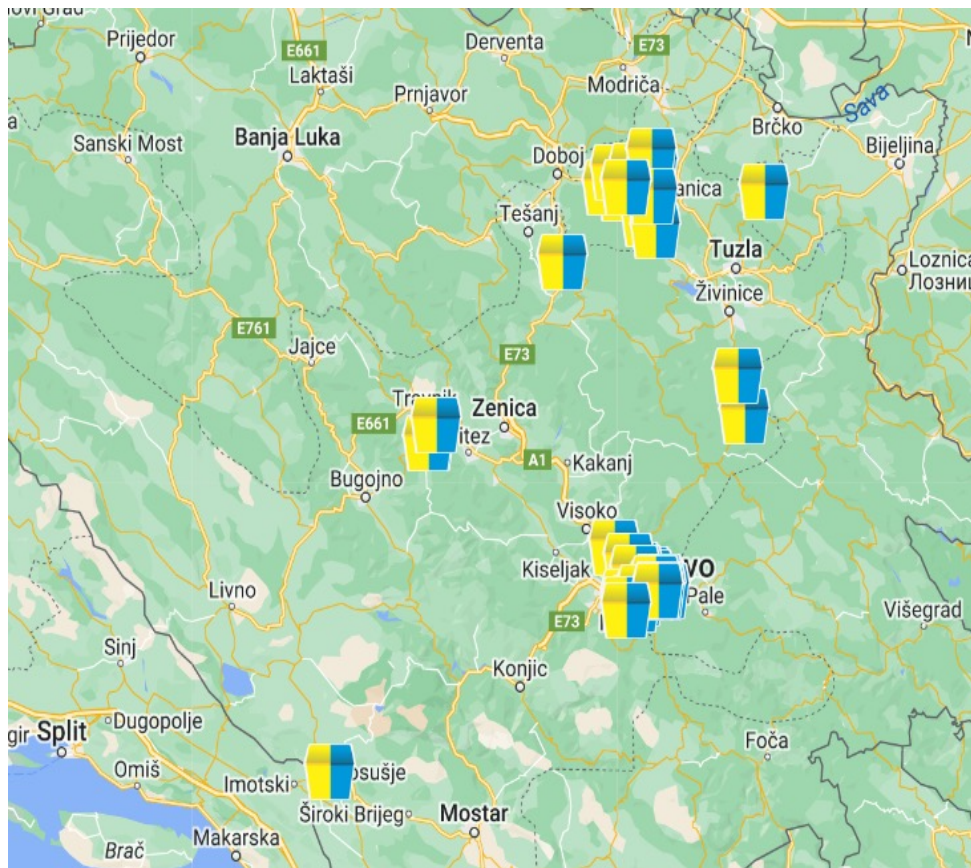
- ✓ Bihać
- ✓ Ključ
- ✓ Gračanica
- ✓ Novi Travnik
- ✓ Travnik
- ✓ Vitez
- ✓ Kiseljak
- ✓ Breza
- ✓ Kladanj
- ✓ Olovo
- ✓ Semizovac
- ✓ Vogošća
- ✓ Sarajevo
- ✓ Konjic
- ✓ Posušje
- ✓ Tomislavgrad

Eko-otoci za odlaganje ambalažnog otpada od opasnih materija koje je postavio Ekopak

- ✓ HIFA petrol
- ✓ Energopetrol (EP)
- ✓ INA benzinske pumpe
- ✓ G-Petrol (Gazprom petrol) benzinske pumpe

Eko-otoci za odlaganje ambalažnog otpada u školama koje je postavio Ekopak

- ✓ **Gračanica**
- ✓ **Maglaj**
- ✓ **Kladanj**
- ✓ **Travnik**
- ✓ **Novi Travnik**
- ✓ **Ilijaš**
- ✓ **Vogošća**
- ✓ **Sarajevo**
- ✓ **Ilidža**
- ✓ **Posušje**

Međunarodna saradnja

Ekopak je član i **predstavnik BiH** u dvije prestižne krovne organizacije za ambalažu – Pro Europe i EXPRA (Brisel)

- Ekopak je od 2013. godine član PRO EUROPE.
- Članice PRO EUROPE-a su poznate po korištenju međunarodno zaštićenog znaka “Zelena tačka”.
- PRO EUROPE je vlasnik i davatelj licence za njegovo korištenje, a Ekopak je zahvaljujući članstvu ekskluzivni davatelj prava na korištenje Zelene tačke na tržištu BiH.
- Od 2015. godine Ekopak je član EXPRA-e (Extended Producer Responsibility Alliance)
- Organizacija operatera sistema za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom koji su u vlasništvu ambalažne privrede i koji rade ne-za-dobit.
- Ekopak ima pristup i ekspertizu kako najboljim zakonskim rješenjima tako i najuspješnijim i najefikasnijim sistemima koji u više od 30 zemalja funkcionišu u zadnjih nekoliko decenija.

Ekopak i Zelena tačka

- Ekopak je ekskluzivni davatelj prava na korištenje znaka “Zelena tačka” za tržište Bosne i Hercegovine.
- Zelena tačka je finansijski simbol kojom se označava ambalaža proizvoda i znači da je korisnik uključen u sistem i da plaća naknade za reciklažu ambalažnog otpada.

170.000
kompanija

170 zemalja

300 miliona
građana

460 milijardi
ambalaže

Edukativne i promotivne aktivnosti

Ekopak podržava različite inicijative, te implementira aktivnosti, naročito one koje su usmjerene na mlade.

- Diplomatski bazar
- Orea Art Market
- Future Leaders Summit
- Sarajevo Film Festival
- Mostarski sajam
- JobFAIR
- EKOBIS sajam
- SarajECO
- Zabavno edukativne radionice za predškolski i školski uzrast
- Akcije pošumljavanja
- Edukativni projekat “Osmijeh Planete je u tvojim rukama”
- Ekopak karavan
- Dan planete Zemlje
- Svjetski dan zaštite okoliša
- Svjetski dan reciklaže

Edukativne i promotivne aktivnosti

Domaći i međunarodni projekti

- Projekat „UPRAVLJANJE STAKLENOM AMBALAŽOM NA ZAPADNOM BALKANU“ realizovan u BiH, Srbiji i Makedoniji, u saradnji sa njemačkom organizacijom GiZ u zemljama Zapadnog Balkana, i operaterima sistema: Ekopak, Sekopak i Pakomak.
- Učešće u projektu „Recikliraj me. Pokloni mi novi život“ u organizaciji Coca-Cola HBC i Sarajevo Film Festivala
- Projekat „ŠKOLE KAO ZELENE ZONE“ u saradnji sa Save the Children
- Partner projekta „OUTDOOR VOGOŠĆA“
- Saradnja sa obrazovnim ustanovama, lokalnim zajednicama, kompanijama, međunarodnim organizacijama (Goethe Institut, GOPA Worlwide Consultants...)

Domaći i međunarodni projekti

Dalji planovi Ekopaka

- Širenje mreže partnera za sakupljanje ambalažnog otpada
- Edukacija i kampanje za podizanje svijesti građana, posebno mladih
- Nastavak saradnje sa lokalnim zajednicama, međunarodnim organizacijama i školama
- Dalje ulaganje u unapređenje infrastrukture za reciklažu i selekciju otpada
- Povećanje stope reciklaže u skladu sa EU standardima i zakonski utvrđenim ciljevima

Osvrt na mogućnost uvođenja depozitnog sistema

Iako je depozitni sistem pokazao određene prednosti u evropskim državama, ovaj sistem donosi i izazove:

- Često se radi o dualnom sistemu upravljanja ambalažnim otpadom (Hrvatska)
- Velika ulaganja u infrastrukturu
- Nephodna prilagodba svih učesnika
- Ne uključuje svu ambalažu plasiranu na tržište
- (Ne)ostvarenje ciljeva za reciklažu
- Porast cijena proizvoda

Osvrt na mogućnost uvođenja depozitnog sistema

Dosadašnja iskustva pokazuju da programi upravljanja selektivnim prikupljanjem ambalažnog otpada imaju niz prednosti:

- Fleksibilno rješenje koje može pratiti razvoj potrošnje i evoluciju ambalaže
- Veće stope reciklaže, uzimajući u obzir ukupne količine ambalažnog otpada iz domaćinstava
- Niži operativni troškovi
- Pristup prilagođen potrošačima
- Veća ekološka osviještenost koja nije motivisana novčanom naknadom
- Nediskriminatoran odnos prema malim i velikim trgovcima
- Smanjen rizik od prevara
- Postepeno i prilagođeno pokrivanje teritorije cijele zemlje
- Podijeljena odgovornost svih učesnika u lancu

Osvrt na mogućnost uvođenja depozitnog sistema

Prilikom donošenja odluka o implementaciji sistema upravljanja ambalažnim otpadom, neophodno je uzeti u obzir sljedeće ključne smjernice:

- Nema idealnog rješenja
- Nema gotovog modela za kopiranje
- Preporučuje se korištenje najboljih praksi
- Izbjegavati pionirske pristupe, jer oni obično donose najveće troškove

Hvala na pažnji!
Belma Bibić
ekopak.reciklaza@ekopak.ba

